B&W **advies**

Gemeente leudal

Openbaar

Opsteller	H.W.P. van Roij
Leidinggevende	Ruimte
Portefeuillehouder	De heer P.H.G. Verlinden (wethouder)
Join-nummer	BenW\3373
Onderwerp	Concept Jaarrekening 2021 en concept begroting 2023 RD Maasland
Te nemen besluit	• In te stemmen met de conceptjaarrekening 2021 en deze voor te leggen aan de raad; • De conceptbegroting 2023 RD Maasland voor te leggen aan de raad; • De raad voor te stellen een zienswijze in te dienen tegen de conceptbegroting 2023 RD Maasland om te verzoeken kritisch te kijken naar begrote bedragen, daar de jaarrekening in het verleden meermaals een tekort heeft laten zien.
Datum in B&W	10-5-2022

1. Onderwerp

Concept Jaarrekening 2021 en concept begroting 2023 RD Maasland

2. Inleiding/aanleiding inclusief beoogd resultaat

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van Reinigingsdienst Maasland d.d. 6 april 2022 zijn de voorlopige jaarrekening (concept) 2021 en de conceptbegroting 2023 vastgesteld.
Overeenkomstig het bepaalde in artikel 18 van de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst Maasland heeft de raad de gelegenheid om binnen een termijn van zes weken RD Maasland te informeren over eventuele zienswijzen of vragen met betrekking tot de conceptbegroting 2023 van RD Maasland.
Vaststelling van de begroting 2023 zal, gelet op de uiterlijke datum van 1 augustus 2021 die staat voor het indienen van de begroting bij Gedeputeerde Staten van Limburg, door het Algemeen Bestuur van Maasland plaatsvinden op 6 juli 2022. Tevens wordt de jaarrekening 2021 in deze vergadering vastgesteld.

3. Voorstel aan College

Dit voorstel heeft betrekking op de begrotingsdoelstelling Samen bouwen aan een duurzame en vitale leefomgeving uit het programmaplan Leefomgeving.

Voorgesteld wordt:
- In te stemmen met de conceptjaarrekening 2021 en deze voor te leggen aan de raad;
- De conceptbegroting 2023 RD Maasland voor te leggen aan de raad;
- De raad voor te stellen een zienswijze in te dienen tegen de conceptbegroting 2023 RD Maasland om te verzoeken kritisch te kijken naar begrote bedragen, daar de jaarrekening in het verleden meermaals een tekort heeft laten zien.

4. Argumenten

In dit voorstel wordt ingegaan op de concept jaarrekening en de conceptbegroting. De overige stukken zijn ter toelichting en ter informatie bijgevoegd.

Concept jaarrekening 2021
De jaarrekening 2021 sluit per saldo met een tekort van € 275.138,-. Het tekort van alle programma's wordt afgerekend met de deelnemende gemeenten.

Uitgesplitst naar de componenten Afvalverwijdering, Vegen en Kolkenzuigen betekent dit voor de gemeente Leudal het volgende:

Component	Voorschot	Werkelijk	Nog te betalen/ ontvangen bedragen
Afval-verwijdering	€ 1.867.568	€ 1.978.720	€ 111.152 **

Vegen	€ 202.966	€ 241.009	€ 38.043 **
Kolkenzuigen	€ 29.295	€ 27.170	€ -2.125 ***

** te betalen

*** te ontvangen

De specificatie van de uitgaven staat vermeld in paragraaf 1.1. en 1.2 (blz. 11 t/m 18) van de bijgevoegde jaarrekening 2021.

Conceptbegroting 2023

De begroting is een financiële uitwerking van deze gestelde kaders in de kadernota. Onder verwijzing naar de bijgevoegde stukken voor een compleet beeld, zijn de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de begroting 2022 hier vermeld:

Bedrijfsvoering

- Wegvallen dekking Peel en Maas: De afgelopen vijf jaren is jaarlijks een bedrag van € 249.100 vrijgevallen in de jaarlijkse exploitatie. Dit had een verlagend effect (circa 4%) op de gemeentelijk bijdrage van de gemeente Leudal, Maasgouw en Roerdalen. In 2023 is deze dekking vervallen waardoor dit een verhogend effect zal hebben op de gemeentelijke bijdrage van de deelnemende gemeenten.
- Indexatie kosten: Als gevolg van de stijgende inflatie is zoals ook al vermeld in de kadernota, rekening gehouden met een indexatie van 3,87% van de kosten. Dit heeft een effect van €97.000 op de begroting 2023 in vergelijking met 2022.
- Wijziging vergoedingssystematiek PMD: Vanaf 2022 hebben de gemeenten in ASL-verband gekozen voor een ander vergoedingsmodel met betrekking tot de PMD. Voorheen was sprake van een ketenregiemodel. Dit betekende dat de gemeenten in het verleden een hogere vergoeding voor ingezameld PMD ontvingen, maar dat zij ook de verwerkingskosten moesten betalen (aan Veolia). Vanaf 2022 hebben de ASL-gemeenten gekozen voor een inzamelvergoeding. Bij deze variant ontvangt men een lagere inzamelvergoeding, maar hoeft men ook geen verwerkingskosten voor PMD meer te betalen. Per saldo heeft dit een gunstig effect op de begroting 2023 ten opzichte van 2022 ter grootte van € 130.000.
- PMD zakken: Gedurende 2021 is RD Maasland geconfronteerd met een prijsstijging van circa 50% van de PMD zakken. Daarnaast neemt de hoeveelheid zakken toe i.v.m. de zakkeninzameling bij Maasgouw. Hierdoor zijn de begrote kosten van PMD zakken geraamd op € 150.000 terwijl deze kosten in 2021 nog circa 50K bedroegen. In de begroting 2022 is rekening gehouden met een begroot bedrag van € 39.000. In de vergelijking tussen 2022 en 2023 betekent dit een toename van € 111.000.
- Indexatie en groei omzet commercieel: Als gevolg van de stijgende inflatie is een indexatie op de omzet van bedrijfsmatig afvalinzameling toegepast. Daarnaast wordt er groei verwacht. Totale effect € 92.000.
- Extra energiekosten en huisvesting: Voor de energiekosten is vanwege de extreme prijsstijgingen € 20.000 extra gebudgetteerd in 2023 ten opzichte van 2022.
- Diversen: Diverse kosten voor de bouw aan een toekomst bestendig bedrijf, zoals extra kosten voor werving, adverteren en opleiding.

Bedrijfsproces

- Afschrijving wagenpark: De afschrijvingen laten in 2023 een toename van €121.000 zien ten opzichte van 2022. Er zou een minder wisselend beeld zijn wanneer er sprake zou zijn van een zgn. ideaalcomplex: een evenwichtige “leeftijdsverdeling” van de activa, waardoor het bedrag aan investeringen in elk jaar ongeveer zo groot is als de afschrijvingen.

- Uitbesteding Veegwerk: Op basis van de realisatie 2021 zijn de begrote kosten 2023 voor uitbesteed veegwerk met € 40.000 naar boven bijgesteld ten opzichte van 2022. Dit is met name het gevolg van extra capaciteitsbehoefte in de zomermaanden en de bladperiode.
- Bijstelling opbrengsten Milieuparken: Op 1 januari 2021 zijn de poorttarieven verhoogd. In 2022 en 2023 is uitgegaan van gelijke tarieven. Op basis van de realisatie 2021 zijn de begrote inkomsten 2022 met € 25.000 naar beneden bijgesteld ten opzichte van 2022.

Personeel

- Effect CAO-stijging uitbreiding en verzekering: In de begroting 2023 is rekening gehouden met de CAO afspraken die recent zijn afgesproken en welke vanaf 2022 gelden (3,9% CAO stijging in 2022). In de begroting 2022 is destijds rekening gehouden met een CAO stijging van 2%. In de vergelijking tussen 2022 en 2023 levert dit dus een extra effect van 1,9% stijging op.
- Personeelsuitbreiding:
    - Uitbreiding opgenomen in 2023 voor een medewerker storingen ondergrondse, loodsmedewerker, reserve beheerder milieupark Maasbracht en strategisch adviseur. Totale impact €265.000;
    - Uitbreiding personeel in verband met PMD route als gevolg van nieuw beleid opgenomen onder de personeelskosten. In de begroting 2022 zijn deze kosten destijds onder de exploitatiekosten (i.v.m. nieuw beleid) opgenomen waardoor dit tot een verschuiving leidt;
    - Vacature Controller en Hoofd administratie zijn voor 2023 ingevuld middels externe inhuur waardoor dit in de begroting tot een verschuiving van personeelskosten naar de post inhuur personeel leidt.
- Ziekteverzuimverzekering: In 2021 is besloten om het risico van ziekteverzuim te beperken middels het afsluiten van een ziekteverzuimverzekering (inclusief arbo-dienst). In de begroting van 2023 is een bedrag van €36.000 aan verwachte premie opgenomen (2022: nihil).

Effect nieuw beleid

In de kadernota is reeds gemeld dat in de begroting 2023 rekening is gehouden met het nieuw afvalbeleid. De financiële consequenties van dit nieuwe afvalbeleid zijn in de begroting bepaald op basis van het rapport van de extern deskundige De Afvalspiegel. Belangrijk om te vermelden is dat de investeringen en kosten van dit nieuwe beleid op de begroting van RD Maasland drukken, maar dat de baten (lagere verwerkingskosten) budgetneutraal voor RD Maasland zijn, omdat de verwerkingskosten van het huishoudelijk afval 1 op 1 worden doorberekend aan de gemeente.
Ook is de totale besparing van verwerkingskosten die De Afvalspiegel heeft berekend gelijkelijk verdeeld over de jaren 2022 t/m 2025. Samenvattend kan men dus concluderen dat in dit kader ‘de kost voor de baat uit gaat’ en dat de besparing financieel zichtbaar zal moeten worden bij de gemeenten in de vorm van lagere verwerkingskosten. Inmiddels is het nieuwe beleid per 1 januari 2022 geïmplementeerd en actief. De eerste tekenen zijn positief, maar er is momenteel nog te weinig informatie beschikbaar om een geactualiseerde impact van het nieuwe beleid betrouwbaar te kunnen inschatten.

Besparing verwerkingskosten bespoedigen

Zoals in de stukken te zien is toenemende besparing op de verwerkingskosten gelijkelijk verdeeld over de komende jaren. Om dit effect te bespoedigen dient geïnvesteerd te worden in kennis en communicatie. Kennis in de vorm van een strategisch adviseur, die de gemeenten met raad en daad kan bijstaan door de ontwikkelingen op het gebied van afval nauwlettend in de gaten te houden. En zodoende te kunnen adviseren op zowel het gebied van kostenbesparing als verhoging van het milieurendement.

Daarnaast is het van belang de burger in dit proces te blijven betrekken. Burgers zijn op dit moment bewust van hun afvalgedrag en de (financiële) consequenties van het al dan niet scheiden van afval. Om dit bewustwordingsproces te blijven stimuleren en te voorkomen dat het gedrag terugvalt in het 'oude patroon' dient een uitgebreid communicatieplan te worden opgezet en uitgevoerd. Hiermee willen we bereiken dat de afvalberg sneller dan nu voorzien zal slinken. De voorziene besparing op de verwerkingskosten zal in dat geval ook eerder bereikt worden.

De totale financiële consequenties voor de gemeente Leudal zijn weergegeven onder de financiële samenvatting.

5. Risico's

Het is van belang dat de kosten van RD Maasland zo goed mogelijk begroot worden. De afgelopen jaren is gebleken dat er meermaals tekorten zijn opgetreden bij RD Maasland. De belasting met betrekking tot afval wordt eenmaal per jaar vastgesteld op de dan beschikbare cijfers. Eventuele tekorten kunnen niet meer in rekening worden gebracht middels de heffingen en zijn voor kosten van de gemeente, aangezien RD Maasland niet over buffers beschikt om tekorten op te vangen. Dit doet geen recht aan het principe de vervuiler betaalt. Derhalve is het risico op een te lage afvalstoffenheffing reëel.

6. Motivering geheim / kabinet

Niet van toepassing.

7. Juridisch kader

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 21 Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst Maasland is de raad op 21 april 2022 via de griffie geïnformeerd met betrekking tot de jaarrekening 2021 en de begroting 2023.
Overeenkomstig het bepaalde in artikel 18 van de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst Maasland heeft de raad de gelegenheid om binnen een termijn van zes weken de reinigingsdienst te informeren over eventuele zienswijzen of vragen met betrekking tot de conceptbegroting 2023 van RD Maasland.

8. Financiële samenvatting

RD Maasland	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Kostenplaats	67030101 Afval			
Kostensoort	4433200			
Begroting	2.066.509	2.238.778	2.238.778	2.238.778
Realisatie		0	0	0
Verplichtingen	2.066.509	0	0	0
Restant	0	2.238.778	2.238.778	2.238.778
Kosten dit advies	112.937	2.448.940	2.239.401	2.239.401
Restant	-112.937	- 210.162	-78.834	-78.834

De kosten voor de afrekening van de jaarrekening van RD Maasland bedragen voor het product afval € 100.258. Daarnaast worden kosten aanzien van het vegen ook doorberekend aan het product afval en dit resulteert in een tekort van € 12.679. Per saldo is over het jaar 2021 een tekort binnen het product afval van € 112.937. Deze kan niet in rekening worden gebracht via de heffingen en zal derhalve gedekt moeten worden uit de begrotingsruimte. Voorgesteld wordt om dit mee te nemen in de 2e raadsrapportage.

De stijgende kosten voor de jaren 2023 e.v. worden meegenomen in de heffingsberekening zoals deze wordt vastgesteld aan het einde van het jaar. De inwoners van Leudal zullen geconfronteerd worden met een stijging van de tarieven door zowel hogere kosten bij RD Maasland als ook het niet meer kunnen inzetten van de reserve die is gevormd bij het uittreden van Peel en Maas.

RD Maasland	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Kostenplaats	67020101 Riolering			
Kostensoort	4433200			
Begroting	163.386	163.386	163.386	163.386
Realisatie	0	0	0	0
Verplichtingen	163.386	0	0	0
Restant	0	163.386	163.386	163.386
Kosten dit advies	20.701	201.974	201.974	201.974
Restant	- 20.701	- 38.588	- 38.588	- 38.588

De kosten voor de afrekening van de jaarrekening van RD Maasland bedragen voor het product kolken zuigen € 2.125 voordelig. Daarnaast worden kosten aanzien van het vegen ook doorberekend aan het product riolering en dit resulteert in een tekort van € 22.826. Per saldo is over het jaar 2021 een tekort binnen het product riolering van € 20.701. Deze kan niet in rekening worden gebracht via de heffingen en zal derhalve gedekt moeten worden de voorziening riolering. Voorgesteld wordt om dit mee te nemen in de 2e raadsrapportage.

Eind 2021 is een hernieuwd Gemeentelijk rioleringsplan (hierna: GRP) vastgesteld. Hierin is geen rekening gehouden met de nu voorliggende stijgende kosten ten aanzien van RD Maasland. Voorgesteld wordt daarom om deze te verwerken binnen het product riolering door een lagere storting te doen in de voorziening. Mocht de stand van de voorziening in het gedrang komen door stijgende kosten van RD Maasland of riolering in het algemeen, zal een herberekening van het GRP nodig zijn. Vooralsnog is dit niet het geval.

RD Maasland	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Kostenplaats	62010202 Straatreiniging			
Kostensoort	4433200, 4038250			
Begroting	14.530	14.651	14.651	14.651
Realisatie	0	0	0	0
Verwachte betalingen (Verplichtingen)	14.530	0	0	0
Restant	0	0	0	0
Kosten dit advies	2.533	18.123	18.123	18.123
Restant	- 2.533	-3.472	-3.472	-3.472

De kosten voor de afrekening van de jaarrekening van RD Maasland met betrekking tot straatreiniging bedragen € 2.533 nadelig. Deze kan niet in rekening worden gebracht via de heffingen en zal derhalve gedekt moeten worden uit de begrotingsruimte. Voorgesteld wordt om dit mee te nemen in de 2e raadsrapportage.

Voorgesteld wordt om de raad een zienswijze in te laten dienen ten aanzien van de conceptbegroting 2023 RD Maasland om te verzoeken kritisch te kijken naar begrote bedragen, daar de jaarrekening in het verleden meermaals een tekort heeft laten zien. Het belang van een goede primaire begroting dient nogmaals benadrukt te worden gelet op de doorbelasting van de kosten. Indien de primaire begroting te laag is bestaat het risico dat de tarieven niet kostendekkend zijn en wordt niet tegemoet gekomen aan het Leudalse principe van de vervuiler betaalt.

Het advies is afgestemd met de financieel adviseurs en akkoord bevonden.

9. Overige integrale afstemming

Niet van toepassing.

10. Communicatie

Openbaar:

☑ Actief:

- ☑ Informeren raad
- ☐ Ter inzage leggen voor
- ☐ Publiceren op Overheid.nl
- ☐ Plaatsen op gemeente info ViaLeudal
- ☐ Plaatsen op website
- ☐ Plaatsen op social media
- ☐ Versturen persbericht naar (lokale) media
- ☐ Plaatsen op intranet
- ☐ Overige communicatie

11. Bijlagen

- Conceptjaarrekening 2021 RD Maasland
- Conceptbegroting 2023 RD Maasland
- Kadernota begroting 2023 RD Maasland
- Aanbiedingsbrief bij conceptbegroting 2023
- Toelichting op conceptbegroting 2023 RD Maasland
- Raadsvoorstel
- Raadsbesluit
- Brief aan RD Maasland over zienswijze